

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการสร้างผู้ประกอบการ ดำเนินกิจการเพื่อสังคมสำหรับหนุนเสริมระบบบริหารจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาการบริหารจัดการขยะได้อย่างครบวงจรและก่อให้เกิดความยั่งยืนของการรณรงค์การจัดการขยะมีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดการขยะ
- 2.2 กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่
- 2.3 เหตุผลของการทำธุรกิจรับซื้อของเก่า
- 2.4 สภาวะตลาดและแนวโน้มการแข่งขันธุรกิจรับซื้อของเก่า
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดการขยะ

2.1.1 ความหมายของขยะหรือขยะมูลฝอย

ขยะ หรือขยะมูลฝอย หมายถึง สิ่งของที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิตรวมถึงการใช้งานอย่างเหมาะสมในระดับหนึ่งของคนทุกกลุ่มทุกช่วงเวลาที่มาจากทุกสถานที่ได้แก่ อาคารบ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานที่ทำการ โรงงานอุตสาหกรรม การเกษตร ตลาด ร้านค้า และบนถนน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในอีกรูปแบบหนึ่งที่อาจจะเป็นวัตกรรม เป็นพลังงานใหม่ และอื่นๆ ตามความเหมาะสมของสิ่งที่เหลือนั้นๆ ของคนทุกกลุ่มในช่วงเวลาต่อมา ณ สถานที่ใหม่หรือสถานที่เดิมก็ได้ ยกเว้นอุจจาระและปัสสาวะของมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งปฏิกูล สิ่งของที่เหลือใช้ ได้แก่ กระดาษทุกชนิด ขวด แก้ว เศษผ้าทุกชนิด เศษไม้ เศษอาหาร เศษยางและหัอง เศษกระจาด พลาสติก ทุกชนิด กระป๋องทุกชนิด เศษวัสดุก่อสร้าง กิ่งไม้ ใบไม้ มูลสัตว์ ชาสัตว์ ชาพีชผักผลไม้ ขยะติดเชื้อ และสารเคมี (พิชิต ศกุลพราหมณ์, 2535, น.334; พัฒนา มูลพูกษ์, 2539, น.15; จตุพร บุนนาค, 2540, น.9; สมนึก ชัชวาล, 2543, น.10; วินัย วีระวัฒนาวนท์ และอุทุมพร ไพลิน, 2545, น.100; ชนินทร์ เลิศคณานิชกุล และภัทรা ปัญญวัฒนกิจ, 2547, น.1; เตือนจิต สุดสวاث, 2547, น.15; อารมณ์ บุญเชิดชา�, 2549, น.9; และสมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2551, น.1) นอกจากนี้ อาจเป็นเศษสิ่งของที่ทิ้งแล้ว หยากเหยื่อ (พจนานุกรมราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2542, 2542, น.166 และ 1266) ตลอดจนของเหลือทิ้งประเภทที่เป็นของแข็งเป็นส่วนใหญ่อาจจะมีน้ำหรือกากตะกอนปนมาด้วยจำนวนหนึ่ง หรือวัสดุที่เหลือใช้จากการตั้งต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราไม่ต้องการและกำจัดออกໄไป ยังมีของเสียที่เป็นพิษ มีสารเคมีที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตในรูปการบาดเจ็บ และการเจ็บป่วย โดยที่ความรุนแรงของสารเคมีจะขึ้นอยู่กับชนิด ปริมาณ และระยะเวลาของสารนั้น (วันชัย นิลพัฒน์, 2546, น.10; วิสูตร พึงชื่น และสมฤทธิ์ ทองศรี, 2545, น.177) และตามที่กรมควบคุมมลพิษ, (2553, น.2) ได้ให้ความหมายว่า ขยะหรือมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ เก้าอุนพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร มูลสัตว์ ชาสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บ gad จากถนน จากตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรือ

อันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

2.1.2 ประเภทของขยะมูลฝอย

การจำแนกประเภทของขยะมูลฝอย จะมีนักวิชาการหรือนักวิจัย แบ่งไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

1. การแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะมูลฝอย (กรมควบคุมมลพิษ, 2553, น.4-6) ได้แก่ ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะมูลฝอยที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักได้ เช่น เศษผัก เปลือผักผลไม้ เศษอาหาร เศษเนื้อสัตว์ ใบไม้ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงชาเขียวหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลอง ในห้องปฏิบัติการ โดยที่ขยะย่อยสลาย เป็นขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมากที่สุด ถึงร้อยละ 64 ของปริมาณขยะทั้งหมด ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น กระดาษแก้ว เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT อะลูมิเนียม เหล็ก เศษโลหะ กระปองเครื่องดื่ม ยางรถยนต์ที่ใช้แล้ว เป็นต้น โดยมีขั้นตอนในการทำความสะอาดและผ่านการฆ่าเชื้อโรค แล้วจึงนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง หรือนำมาแปรสภาพ หรือนำมาเป็นวัตถุดิบในการสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ และมีการเลือกใช้สินค้าที่มาจากวัสดุรีไซเคิลด้วย (ชุติมา อึ้งภากรณ์, 2539, น.3; สมพงษ์ บุรินทรธิกุล, 2540, น.2 และวันชัย นิลพัฒน์, 2546, น.14) สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมากเป็นอันดับ 2 ในกองขยะ ประมาณร้อยละ 30 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือมูลฝอยอันตราย คือ ขยะมูลฝอยที่มีอันตรายต่อสุขภาพ หรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิเดซ์ วัตถุมิพิช วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล พืช สัตว์ สิ่งแวดล้อม หรือทรัพย์สิน เช่น หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย แบบตเตอร์ี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาระนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระปองสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะมูลฝอยที่มีปริมาณน้อยที่สุด พบประมาณร้อยละ 3 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมด และขยะทั่วไป (General waste) หรือขยะมูลฝอยทั่วไป คือ ขยะมูลฝอยประเภทอื่น นอกจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม พลาสติกห่อลูกอม ถุงพลาสติก บรรจุผงซักฟอก ถุงพลาสติกเปี้ยนเศษอาหาร ของبهหมี่ กิงสาเร็จรูป โฟมหรือพอยล์เปี้ยนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะมูลฝอยที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย จะพบประมาณร้อยละ 3 ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ ส่วนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, (ม.บ.ป., น.19-21) กล่าวว่า ขยะทั่วไป (General Waste) เป็นขยะจากถนนหนทาง สำนักงาน การก่อสร้าง ได้แก่ แก้ว กระดาษ เศษไม้ กิงไม้ พางข้าว ถุงพลาสติก กระเบื้อง ยาง เศษอิฐ กระดาน กระปุน และหิน ขยะประเภทนี้ไม่เกิดการย่อยสลายและเน่าเหม็น ควรคัดแยกขยะที่สามารถนำไปใช้ใหม่ได้ก่อนนำไปกำจัด

2. การแบ่งตามลักษณะและประเภทของขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ (ระบุยบ ชาญช่าง, 2541, น.21-22; ชนินทร์ เลิศคณาวนิชกุล, 2547) ไว้ดังนี้

2.1 ขยะสด (Garbage) ได้แก่ เศษอาหาร เศษพืชผัก เศษเนื้อสัตว์ เศษผลไม้ กระดูก และก้าง ฯลฯ ส่วนมากจะเกิดจากกิจกรรมการปรุงอาหาร การรับประทานอาหารจากครัวเรือน ตลาดสด สถานที่จำหน่ายอาหาร โรงอาหาร สถานที่จัดเลี้ยงอาหาร ฯลฯ ขยะสดมีส่วนประกอบเป็นอินทรียสาร (Organic matter) ที่สลายตัวได้เป็นส่วนใหญ่ มีความชื้นปะปนอยู่ ประมาณร้อยละ 40-70 ถ้า

ปล่อยทิ้งไว้นานเกินไปโดยไม่นำไปกำจัดจะเกิดการสลายตัวเน่าเปื่อยจากปฏิกิริยาของจุลินทรีย์ ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน และเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคได้ ขยายสัดชนิดต่างๆ เมื่อปล่อยทิ้งค้างไว้ระยะหนึ่ง จะมีน้ำสีเหลืองกลิ่นเป็นน้ำโสโครกที่ส่งกลิ่นเหม็นรุนแรงและเป็นที่น่ารังเกียจ น้ำสีเหลือง (Leachate) จากขยะจะมีค่าปีโอดิค่อนข้างสูงมาก ถ้าให้ลงสู่แหล่งน้ำในบริเวณมากๆ อาจทำให้เกิดผลกระทบทางน้ำได้ ส่วนกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น, (ม.ป.ป., น.19–21) กล่าวว่าขยะอินทรีย์ (Organic Waste) เป็นขยะจากครัวเรือน วัตถุอาหาร โรงอาหาร ตลาดสด เกษตรกรรม ได้แก่ เศษผลไม้ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ ชาดสัตว์ มูลสัตว์ ขยะประเภทนี้เป็นพวกที่ย่อยสลายและเน่าเปื่อยได้ง่าย เพราะว่าเป็นสารประกอบอินทรีย์ ที่มีความชื้นค่อนข้างสูง มีกลิ่นเหม็น กำจัดโดยการนำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก และวันซ้าย นิลพัฒน์, (2546, น.14) กล่าวว่า ขยะเปียก (Garbage Waste) เป็นขยะที่มีความชื้นสูง สามารถย่อยสลายได้ง่าย ใช้เวลาอยู่สลายสิ้น จึงเป็นตัวการ ที่สำคัญในการแพร่กระจายของเชื้อโรคชนิดต่างๆ ส่งกลิ่นเน่าเหม็นรบกวน เป็นบ่อเกิดของแมลงและสัตว์มีพิษต่างๆ เนื่องจากขยะเปียกประกอบด้วยสารอินทรีย์ (Organic Matter) จึงทำให้เกิดการย่อยสลายได้ในระยะเวลาสั้น สัตว์ที่เป็นพาหะในการนำเชื้อโรค ได้แก่ สุนัข แมลงวัน แมลงสาบ หนู และสัตว์มีพิษ จึงชอบเข้าไปอยู่อาศัยทำรัง และหากินในแหล่งที่มีขยะเปียกสะสมอยู่

2.2 เหล็ก เหล็กที่สามารถรับซื้อได้มีหลายประเภทได้แก่เหล็กเหนียว เช่น อะเหลรอนยนต์ถังสีตะปูเหล็กเส้นเหล็กฉากหรือเปล่าประเภทเหล็กหล่อ เช่น หัวเตาแก๊สปิ้มน้ำ ขาจักร รวมทั้งพวกเหล็กรูปพรรณเศษเหล็กอื่นๆ ซึ่งราคาซื้อขายเหล็กนกจากจะขึ้นอยู่กับประเภทและสภาพของเหล็กแล้ว ขนาดของเหล็กยังมีผลกับราคาด้วยโดยเหล็กยิ่งเป็นชิ้นเล็กยิ่งจะได้ราคาดีและทำให้ประหยัดค่าขนส่ง เพราะไม่เปลืองเนื้อที่ในการลำเลียงขึ้นรถไปส่งโรงงาน (สมไทยวงศ์เจริญ 2554)

2.3 กระดาษเป็นวัสดุที่ย่อยง่ายที่สุด เพราะผลิตจากเยื่อไม้ธรรมชาติโดยปกติกระดาษจะมีระยะเวลาอยู่สลายได้long ตามธรรมชาติประมาณ 2-5 เดือนแต่ถ้าถูกทับมอยู่ในกองขยะจนแน่นไม่มีแสงแดดอากาศและความชื้น สำหรับจุลินทรีย์ในการย่อยสลายก็อาจต้องใช้เวลาถึง 50 ปีในการย่อยสลายดังนั้นเราจึงควรแยกขยะที่เป็นเศษกระดาษเหล่านี้ออกจากขยะชนิดอื่นๆ เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บและนำไปรีไซเคิลเป็นกระดาษนำกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.4 แก้วสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ดังนี้ ขวดแก้วดีจะถูกนำมาคัดแยกชนิดสี และประเภทที่บรรจุสินค้าได้แก่ขวดแม่พิมพ์ขวดน้ำปลา ขวดเบียร์ขวดซอสขวดโซดาวันเวร์ขวดเครื่องดื่มชู กำลังขวดยาขวดน้ำอัดลม ฯลฯ การจัดการขวดเหล่านี้หากไม่แตกบินเสียหายจะถูกนำกลับเข้าโรงงานเพื่อนำไปล้างให้สะอาดแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ที่เรียกว่า “Reuse” และ ขวดแก้วแตก ขวดที่แตกหักบินช้ำรุดเสียหายจะถูกนำมาคัดแยกสีได้แก่ ขวดแก้วใสขวดแก้วสีขาวและขวดแก้วสีเขียวจากนั้นนำเศษแก้วมาผ่านกระบวนการรีไซเคิลโดยเบื้องต้นจะเริ่มแยกเศษแก้วออกตามสีขาว เอ้าฝาจุกที่ติดมากับปากขวดออกแล้วดัดให้ลักษณะเดียวกันกับขวดแก้วล้างให้สะอาดแล้วนำส่งโรงงานผลิตขวดแก้วเพื่อนำไปหลอมใหม่

2.5 พลาสติก พลาสติกแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภทดังนี้ พลาสติกที่คงรูปภาคร้อนหรือพลาสติกเทอร์โมเซท(Thermosetting) เป็นพลาสติกที่แข็งตัวด้วยความร้อนแบบไม่ย้อนกลับสามารถขึ้นรูปผลิตภัณฑ์รูปทรงต่างๆ ได้โดยทำให้แข็งตัวด้วยความร้อนในแม่แบบและเมื่อแข็งตัวแล้วจะมีความคงรูปสูงมากเนื่องจากไม่สามารถหลอมเหลวได้อีกพลาสติกในกลุ่มนี้จึงจัดเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกประเภท“รีไซเคิลไม่ได้” และ พลาสติกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้หรือเทอร์โมพลาสติก (Thermoplastic) เป็นพลาสติกที่ลอมตัวด้วยความร้อน และกลับแข็งตัวเมื่ออุณหภูมิลดต่ำลง

พลาสติกชนิดนี้จัดเป็นวัสดุประเภท “รีไซเคิลได้” เพื่อให้ง่ายต่อการแยกชนิดบรรจุภัณฑ์พลาสติกเพื่อนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีการนำสัญลักษณ์มาใช้บนบรรจุภัณฑ์อย่างแพร่หลาย

2.6 โลหะมีค่าที่สามารถนำมารีไซเคิลใหม่ได้มีดังนี้

2.6.1 ทองเหลือง เป็นโลหะมีราคาดีนำกลับมาหลอมใช้ใหม่ได้ โดยการทำเป็น พระรัตน์อุปกรณ์สุขภัณฑ์ต่างๆ และใบพัดเรือเดินทะเลขนาดใหญ่

2.6.2 ทองแดง นำกลับมาหลอมทำสายไฟใหม่ได้อีก

2.6.3 สแตนเลส นำกลับมาหลอมทำช้อนส้อม กระทะ หม้อ

2.6.4 ตะกั่ว นำกลับมาหลอมใหม่ทำพิวส์ไฟฟ้า และส่วนประกอบของอุปกรณ์

2.6.5 อะลูминيوم อะลูминียมแบ่งได้ 2 ประเภทคืออะลูминเนียมหนาเช่นอะไหล่เครื่องยนต์ถูกสูบ และอะลูминีียมบางเช่นกระจะงซึ่งผ้า ขันน้ำกระป๋องน้ำอัดลม

2.7 เครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องใช้สำนักงานสารประกอบและธาตุต่างๆ ที่มีอยู่ในคอมพิวเตอร์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มากนัย เช่นสารตะกั่วอะลูминียมเหล็กทองแดงnickelทองคำเงินสังกะสีชิลิเนียมโมเดิร์นพลาสติกเป็นต้น

2.8 ขยะประเภทอื่นๆ เช่นที่นอนนุ่นเก่า ที่สามารถนำไปปั่นเป็นนุ่นใหม่ได้น้ำมันพืชเก่าน้ำมันปลาไขมันปลาแม่น้ำถั่ว葵花籽油พืชราวน้ำมันพืชราวน้ำมัน เป็นต้น

2.1.3 การจัดการขยะมูลฝอย

การกำจัดขยะมูลฝอยมีหลายวิธี มีทั้งวิธีที่ถูกสุขลักษณะบ้าง ไม่ถูกสุขลักษณะบ้าง ได้แก่ การทิ้งในที่ดินที่ว่างเปล่า ใช้ชั้นที่ ทึ้งในแม่น้ำลำคลอง ฝั่งกลบ การเผาไหม้ ทำปุ๋ยหมัก (กรมควบคุมมลพิษ, 2559) ได้ก่อร่องไว้ ในภาคร่วมของประเทศไทยมีปริมาณขยะมูลฝอยตลอดทั้งปี ประมาณ

27.06 ล้านตันต่อวัน ซึ่งคิดเป็นอัตราการเกิดขยะมูลฝอยที่ 1.14 กิโลกรัมต่อกันต่อวัน ซึ่งขยายตัวขึ้น 2% แหล่งกำเนิดมาจากบ้านเรือน โรงพยาบาล สถานศึกษา ร้านค้า สถานประกอบการ และตลาด แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่นำไปกำจัด โดยวิธีฝังกลบ ใช้เตาเผา เทกองกลางแจ้ง และส่วนที่นำไปหลอมใหม่ โดยการคัดแยกวัสดุรีไซเคิลนำไปขาย ชาเล้ง หรือร้านรับซื้อของเก่า ร้อยละ ๔๙ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพหรือปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อผลิตก้าชีวภาพร้อยละ ๑๖ และผลิตพลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิงทดแทนร้อยละ ๓ การกำจัดขยะมูลฝอย โดยการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ ในหลักการ 3Rs คือ

(1) Reduce ใช้น้อยหรือลดการใช้ โดยใช้เท่าที่จำเป็น เช่น ใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติกในการใส่ของ ใช้ถุงพลาสติกขนาดใหญ่ใบเดียวแทนการใช้ถุงพลาสติกใบเล็กหลายใบ ใช้แก้วน้ำเซรามิกแทนแก้วพลาสติกหรือแก้วกระดาษ ตามที่กานุ พิทักษ์เผ่า, (2549) ได้ก่อร่องไว้ หลักเลี่ยงสิ่งของที่ย่อยสลายยาก หรือใช้ให้น้อยลง ได้แก่ พลาสติกและโฟม ซึ่งสูนี มัลลิกามาลัย และนันทพลด กาญจนวัฒน์, (2543, น.8) หมายถึง การลดปริมาณขยะด้วยการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ทำให้เกิดขยะน้อยที่สุด

(2) Reuse ใช้ซ้ำ การใช้ซ้ำเป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอย่างรุกคุณค่า โดยการนำผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานไปแล้วแต่ยังสามารถใช้งานได้ นำกลับมาใช้อีก เช่น การใช้ถ่านไฟฉายแบบชาร์จใหม่ (Rechargeable Battery) การใช้กระดาษซ้ำทั้ง 2 หน้า และใช้กระดาษหน้าที่ 3 ได้อีก เช่น นำมาพับเป็นรูปทรงต่างๆ ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน พับเป็นถุงใส่สินค้าที่เป็นของใช้ชนิดแห้ง

และทำเป็นกระดาษพิมพ์อักษรเบรลล์ (Braille Code) สำหรับผู้พิการทางสายตา เป็นต้น การนำขวดแก้วเก่ามาทำความสะอาดกลับมาใช้บรรจุภัณฑ์ใหม่ในระบบโรงงาน การนำขวดแก้วมาทำเป็นแจกน์ ใส่ตอกไม้ นำขวดโลหะแก้วมาใส่ก้าแฟ หรือน้ำตalaทรย ฯลฯ ถุงพลาสติกใช้แล้วนำมาใส่ขยะ นำขวดน้ำพลาสติกมาทำที่รดนำต้นไม้แบบน้ำหยด นำยางรถยกตื้อใช้แล้วมาทำเป็นเครื่องเล่นเด็กและหรือนำมาทำเป็นถังขยะมูลฝอยแห้ง ตามที่กานุ พิทักษ์เผ่า, (2549) ได้กล่าวว่า การใช้ช้า เพื่อให้มีการใช้วัสดุต่างๆ อย่างคุ้มค่าก่อนทิ้ง เช่น การใช้กระดาษทึ้ง 2 หน้า การนำกล่องพลาสติกมาบรรจุของต่างๆ และการซ้อมแซมวัสดุสิ่งของที่ชำรุดแทนการทิ้งแล้วไปหาซื้อของใหม่ใช้ ซึ่งสนីម មลิติกามาลัย, (2543, น.8) หมายถึง การนำผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ โดยคนเดิมหรือผู้อื่น

(3) Recycle แปรรูปใช้ใหม่ สำหรับบรรจุภัณฑ์บางประเภทอาจจะใช้ชำไม่ได้ จะมีการนำไปขายให้กับชาเล้งหรือร้านรับซื้อของเก่า ส่งไปขายต่อให้กับโรงงานสำหรับแปรรูป เพื่อนำไปผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ต่างๆ เช่น การนำขวดพลาสติก PET มาหลอมเป็นเม็ดพลาสติก หรือตีเป็นเส้นใยสำหรับนำมารถดีดเทนผู้ชาย นำเศษกระดาษมาแปรรูปเป็นเยื่อกระดาษ เพื่อผลิตกระดาษใหม่ในรูปแบบกระดาษสารีไซเคิลนำมาใช้เป็นกระดาษห่อของขวัญ ตกแต่งเป็นกระดาษคาดภาพและเพ้นท์สี รองเท้า แตะใช้สอยในบ้านเรือน ฯลฯ นำเศษแก้วมาหลอมแล้วขึ้นรูปขวดแก้วใหม่ นำเศษอะลูมิเนียมมาหลอมเป็นผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม รวมทั้งกระป๋องอะลูมิเนียม และการนำเศษไม้ เศษเหล็กมาตัดแปลงทำเฟอร์นิเจอร์ ชิ้นสิ่งห้องครัว ห้องน้ำ (อ้างถึงใน วุฒิวงศ์ โต๊ะทอง, 2548) การกำจัดขยะทั่วไปและขยะอันตราย ต้องมีการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะและการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ชิ้นสินยมลลิกิมมาลี่, (2543, น.8) หมายถึง การแปลงผลิตภัณฑ์ที่ทิ้งแล้วเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ และเพิ่มอีก 2 Rs คือ Reject หมายถึง การปฏิเสธการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ยกต่อการกำจัด และ Response หมายถึง ผู้ทิ้งขยะตอบรับที่จะมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ เพื่อลดปริมาณขยะ การจัดการขยะมูลฝอยด้วยวิธีการลดปริมาณขยะ โดยการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนทิ้งและนำขยะบางประเภทกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (ภาณี คุสุวรรณ, 2546, น.130-131) ได้แก่ ลักษณะวิธีการลดและใช้ประโยชน์ โดยใช้วิธี 5R ได้แก่ การใช้อย่างประหยัด (Reduce) การนำไปแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การซ่อมแซมวัสดุที่ชำรุด (Repair) การหลีกเลี่ยงวัตถุที่มีพิษ (Reject) และการนำกลับมาใช้ซ้ำ(Reuse) ส่วนระบบกำจัดขยะมูลฝอย มีหลายวิธี ได้แก่ การฝังกลบ (landfill) การเผาทำลายด้วยความร้อนแยกประเภทอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้ ใบไม้ นำไปหมักทำปุ๋ย (วินัย วีระวัฒนาวนิท, 2545, น. 104) การหมักทำปุ๋ย เป็นเทคโนโลยีหลักในการกำจัดขยะชุมชน และมีผลผลอยได้ คือ ได้พลังงานกลับมาในรูปของความร้อนหรือก๊าซชีวภาพ (วิชชา ชาครพิพัฒน์, 2550, บทคัดย่อ) การนำไปทิ้งทะเลและการแยกเศษอาหารนำไปเป็นอาหารสัตว์ (เตือนจิต สุดสาท, 2547, น.29 และภาณุ พิทักษ์ผ่า, 2549, น.1) ลดคล่องกับสมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2551, น.5-7) ได้กล่าวว่า การกำจัดขยะมูลฝอยมีหลายวิธี ได้แก่ การนำขยะไปหมักทำปุ๋ย (Composting Method) การนำขยะไปเทกองกลางแจ้ง หรือการนำขยะไปทิ้งไว้ตามธรรมชาติ (Open Dump) การเผาด้วยความร้อนสูง หรือการกำจัดโดยใช้เตาเผา (Incineration) การฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล (Sanitary landfill) และการนำไปเลี้ยงสัตว์ (Hog Feeding) และลดคล่องกับสุทธิรักษ์ สุจริตทานนท์, (2550) ได้กล่าวว่า วิธีกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง คือ การเผาในเตาเผาขยะ

2.3 กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่จะมีกลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญหลายกลุ่มได้แก่ประชาชน บริษัทสำนักงานผู้ประกอบการและกลุ่มองค์กรท้องถิ่นซึ่งรับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอยรวมทั้งฝ่ายวางแผนและเจ้าหน้าที่เก็บขยะมูลฝอย แต่กลุ่มคนที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในกระบวนการนี้ได้ เลือกเห็นคุณค่าของขยะมูลฝอยมาเป็นเวลาช้านานแล้วจนเกิดเป็นธุรกิจร้านรับซื้อของเก่าเป็นผลให้เกิด การสร้างงานขึ้นมา 5 กลุ่ม (รั้งสรรค์ปีนทอง 2535 : 5-6) ดังต่อไปนี้

1 ร้านรับซื้อของเก่ารายย่อย(Small scale recycle shops) ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ใกล้เคียงกับ สถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยของเทศบาลหรือสุขาภิบาลทำหน้าที่รับซื้อวัสดุที่ขัดแยกออกจากกองมูลฝอย อาจเป็นกลุ่มคนที่มีจิตอาสา รับอาสาในการรับซื้อขยะรีไซเคิล จากกระบวนการคัดแยกขยะจาก ครัวเรือน

2 สามล้อรับซื้อวัสดุเหลือใช้ตามบ้าน (3-wheeler) ทำหน้าที่รับซื้อวัสดุเหลือใช้ตามบ้าน ร้านค้าหรือหน่วยงานต่างๆแล้วนำไปขายต่อให้แก่ร้านรับซื้อของเก่าต่อไปอย่างไรก็ตามผู้ที่ทำการขุด คุ้ยหาเศษวัสดุต่างๆตามถังรองรับขยะมูลฝอยริมถนนหรือหน้าบ้านก็อาจเป็นบุคคลเดียวกับสามล้อรับซื้อเศษวัสดุเหลือใช้ตามบ้าน

3 ร้านรับซื้อของเก่า (Jung shops) เป็นร้านที่ทำการจดทะเบียนการค้าถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อทำหน้าที่รับซื้อขวดกระดาษ เศษพลาสติกเศษโลหะ จากสามล้อรับซื้อวัสดุเหลือใช้แล้วนำกลับมา ปรับปรุงคุณภาพวัสดุดังกล่าวเล็กน้อยจึงนำไปขายต่อให้แก่โรงงานอุตสาหกรรม

4 พ่อค้ารับซื้อของเก่ารายใหญ่ (Wholesaler) จะทำสัญญากับโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานผลิตเยื่อกระดาษโรงงานผลิตแก้วโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกโรงงานผลิตเหล็กและอลูมิเนียม เป็นต้นในการจัดหาขาดแคลนกระดาษพลาสติกโลหะและอื่นๆ ตามปริมาณชนิดและคุณภาพที่โรงงาน อุตสาหกรรมต้องการหลังจากนั้นพ่อค้ารับซื้อของเก่ารายใหญ่จะออกไปกว้านซื้อวัสดุดังกล่าวจากร้าน รับซื้อของเก่ารายย่อย (Small scale recycle shops) และร้านรับซื้อของเก่า (Jung shops) พร้อม ทั้งปรับปรุงคุณภาพของวัสดุนั้นจนได้ปริมาณชนิดและคุณภาพตามที่ต้องการแล้วจึงจัดส่งให้โรงงาน อุตสาหกรรมเพื่อนำไปใช้เป็น วัตถุดิบในการผลิตสินค้าต่อไป

5 โรงงานอุตสาหกรรม (Industry) โรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในระบบ waste material exchange จะทำหน้าที่รับซื้อวัสดุเหลือใช้และของเสียจากการผลิตมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต สินค้าหรือขายต่อไปยังโรงงานอื่นๆที่สามารถใช้ประโยชน์จากของเสียดังกล่าว

2.4 เหตุผลของการทำธุรกิจรับซื้อของเก่า

จากหนังสือรายด้วยขยะ (สมไทยวงศ์เจริญ 2554) กล่าวถึงการเปลี่ยนขยะที่ทิ้งให้กลายเป็น เงินกลับสู่กระเบื้องว่า “ขยะที่ถูก_ICR_มองว่าแสนจะน่ารังเกียจเน่าเหม็นและไร้คุณค่า จะกลายเป็น ทรัพย์สมบัติกลับคืนสู่กระเบื้องเป็นสถาบันของเราได้อย่างไร” จงยกตัวอย่างโรงงานแรมร้อยลพาราไดซ์ hadn ป่า ต้องซึ่งเป็นโรงงานแรมที่มีห้องพัก 350 ห้องพร้อมระบบ อำนวยความสะดวกความสะอาดมากมาย เช่นรูมเซอร์วิส ร้านค้า ลิฟต์บริการซักรีด เป็นต้น พบว่าเดิมที่โรงงานแรมแห่งนี้สิ่งใดไม่ใช่ก็ทิ้งเป็นขยะ เฉลี่ยวันละ 570 กิโลกรัมแต่หลังจากทำการปรับปรุงระบบให้มีการจัดการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง พบความจริงว่ามีขยะที่ ต้องทิ้งจริงๆเพียง 25 เบอร์เซ็นต์หรือปริมาณ 40 กิโลกรัมโดยทางโรงงานให้ข้อมูลว่าวิธีการจัด ระเบียบคัดแยกขยะไว้เป็นประเภทเช่นเศษอาหารที่เมื่อก่อนเคยทิ้งรวมปะปนไปกับทิชชูไม่จิ้มฟัน เท รวมกันลงถังขยะ ก็จับแยกเป็นเศษอาหารล้วนๆ ไปขายเป็นอาหารสัตว์ได้เดือนละ 700 บาท ทิชชูไม่ จิ้มฟันแยกใส่อีกถัง เศษผักผลไม้แยกไว้เพื่อนำไปหมักเป็นปุ๋ยประยุคเงินค่าปุ๋ยได้เดือนละ 6,000

บาทขวดเหล้าเบียร์และอื่นๆแยกไว้ซึ่งกิโลกรัมหรือตัดเป็นภานะรองแก้วกีประหยดเดือนละ 14,000 บาทนอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนระบบการจัดการแบบคร่าวๆ เช่นน้ำดื่มในห้องพักสำหรับแขกจากเดิมที่เคยใช้ขวดพลาสติกก็เปลี่ยนเป็นใช้ขวดแก้วแบบคืนขวดได้ทำให้ช่วยประหยัดได้อีก 22,000 บาท

ตัวอย่างของอัตราคนทั่วไป พบร่วมมิตรภาพโดยเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากคนหนึ่งคนในแต่ละวันคือ 1 กิโลกรัมน้ำนมสามารถนำมารีไซเคิลได้ถึงร้อยละ 80 เบอร์เซ็นต์ ขณะจะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ประมาณ 8 บาท ด้วยอัตราเฉลี่ยตั้งกล่าวจะพบว่าคนทำเงินหายไปวันละ 8 บาทปีละ 2,920 บาทถ้าสมมุติให้ครอบครัวหนึ่งมี 4 คนเท่ากับว่าบ้านหลังหนึ่งกำลังทำเงินหายไปปีละ 11,680 บาทหรือเท่ากับคนไทย 63 ล้านคน ช่วยกันทำเงินหายวันละ 504 ล้านบาท ปีละ 1.83 แสนล้านบาทแต่เราสามารถเก็บเงินที่ตกหล่นกลับเข้ากระเบื้องได้ด้วยวิธีการคัดแยกขยะแบบง่ายๆเช่น สมไทยวงศ์เจริญผู้บริหารธุรกิจวิไซเคิลรายใหญ่ของเมืองไทยเรียกมันว่า “ธุรกิจขยะขายตรงหรือ Direct Waste”

บทความเรื่องการทิ้งขยะให้ภายในประเทศ (วิทรริไซเคิล 2554) กล่าวว่าการทิ้งขยะให้ภายในเป็นเงินในปัจจุบันเป็นที่รู้กันอยู่ว่าโลกเรานี้มันร้อนขึ้นทุกวันมีการรณรงค์ให้ตอนทิ้งขยะให้เราทำการคัดแยกออกเพื่อจะได้การจัดการขยะได้ง่ายโดยให้แยกขยะเป็นขยะแห้งขยะเปียกถ้าท่านที่อยู่บ้านมีพื้นที่บริเวณการกลบฝังขยะเปียกการวางแผนถังขยะเพื่อทำให้เป็นปุ๋ยหมัก ก็ทำได้ไม่ยากสะดวกหน่อย แต่สำหรับคนที่อยู่ตามแฟลต คอนโดห้องบ้านเช่าคงไม่ต้องพูดถึงว่ามีปัญหาเรื่องการคัดแยกขยะอย่างไร เพราะถ้าอาคารมีนโยบายช่วยในเรื่องการคัดแยกขยะโดยมีถังขยะสีต่างๆมาวางเพื่อช่วยแยกมันก็ง่าย แต่การรณรงค์แยกขยะก็ยังเป็นโครงการที่ต้องมีความเข้าใจของคนที่ทิ้งขยะอยู่มาก เพราะจะพบเห็นการทิ้งขยะที่อยู่ปนกันม้วๆอยู่เสมอ เช่นมีกระป๋องพลาสติกเปียกๆปนกับกระดาษต่างๆที่ใช้แล้ว หรือบางที่ถุงต่างๆที่ใส่สัตว์ต่างๆก็ยังมีการปนในถังทั้งเศษอาหารเวลาขายจะเสียเวลาและได้เงินน้อยกว่าที่จะได้ในบางครั้งคนรับซื้อขยะไม่ซื้อ เพราะขาดแล้วของมันแยกมาไม่ได้ ถ้าเราเริ่มจัดกันแยกขยะที่ดีก็จะสามารถเพิ่มมูลค่ากล้ายเป็นเงินในการขายได้พอสมควรที่เดียวที่กล่าวมานี้เป็นช่องทางหนึ่งของคนที่ประกอบธุรกิจข้อมูลข้อมูลนี้ของเก่าในการทำตลาดเพื่อซื้อของเก่าหรือซื้อของเข้าร้านอย่างง่ายๆ ซึ่งถ้าคนที่อยู่ตามบ้านรู้จักการแยกขยะก็ยอมทำให้มีปริมาณขยะที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลก็ได้มากมายซึ่งพ่อค้าที่รับซื้อจะแยกขยะออกเป็น 2 ประเภทคือขยะขายได้กับ ขยะไม่ได้ ขยะขายได้ ก็คือบรรดาขวดน้ำพลาสติกใส ขุ่น ขวดแก้วกระป๋องต่างๆกระดาษทุกอย่างเศษเหล็ก ฯลฯ ส่วนขยะขายไม่ได้ (หรืออาจจะขายได้แต่คนรับซื้อไม่ค่อยรับ) ก็คือถุงหูหิ้วถุงพลาสติกใสในอาหาร เศษฟิล์ม

จากบทความเรื่องข้อดี-ข้อเสียของอาชีพรับซื้อของเก่า(วิทรริไซเคิล2554) กล่าวว่าคนหลายคนอยากรteilบอย่างก้าวหน้า อยากรเป็นเจ้าของธุรกิจกิจกรรมคุณภาพอย่างมาก แต่ก็เห็นว่ามีช่องทางใหม่ที่ทำให้เรามีเงินมีทองไว้ใช้จับจ่ายคล่องมืออาจจะมีโอกาสผ่านไปตามท้องถนนมองไปตามข้างทาง สำรวจว่าขาทำธุรกิจอะไรกันมากมายไปทางไหนในก็เห็นร้านรับซื้อของเก่ามีอยู่เยอะเต็มไปหมด แต่ก็เห็นขาทำกันแล้วรายอา รายอา ก็เลยชวนสังสัยว่าธุรกิจตัวนี้มันมีอะไรดีหนักหนาเวลาคุยกับใครก็มีแต่คนบอกว่าหากทำธุรกิจตัวนี้ทำไม่ทุกคนเจึงพูดเหมือนกันหมดว่าอาชีพรับซื้อของเก่าทำแล้วรายแต่ก่อนอื่นขอบอกเลยว่าทุกอย่างมีข้อดีและก็มีข้อเสียสำหรับคนที่อยาการทำอาชีพนี้มีสิ่งที่คุณต้องเสียไปในการทำอาชีพนี้ก็คือสภาพลักษณ์มันจะดูไม่สวยงาม ต้องอยู่กับกองพัสดุที่มีความสกปรกทั้งภาพความรุกร้าว กลิ่นของวัสดุ ต้องอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ไม่เจริญชูเจริญตาเท่าไหร่อาจมีส่วนทำให้คุณเสียและทัศนคติต้านความสะอาดลงไปและอีกหลายอย่าง เพราะคุณอย่าลืมว่ากองวัสดุรวมๆแล้วจริงๆคุณ

กำลังเผยแพร่อยู่กับกองขยะ ส่วนข้อดีก็คือคุณจะได้จับเงินสดได้คุ้มลูกน้อง การบริหารเวลาของตนเองไม่ต้องเป็นลูกน้องใคร เป็นต้น

จากเหตุผลของการทำธุรกิจรับซื้อของเก่าทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงข้อดีของการประกอบอาชีพรับซื้อของเก่าคือการได้มีธุรกิจส่วนตัวการบริหารตนเองความเป็นอิสระและมีเงินสดหมุนเวียนส่งผลทำให้มีแนวโน้มเปิดธุรกิจชนิดนี้กันมากขึ้นด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเหตุผลของการทำธุรกิจมาใช้สร้างแนวคิดในการสัมภาษณ์เพื่อให้ทราบถึงเหตุผลของการทำธุรกิจของผู้ให้ข้อมูลหลักและนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและอภิปรายผลต่อไป

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับร้านรับซื้อของเก่า

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับร้านรับซื้อของเก่า (สมไทยวงศ์เจริญ 2554: 191 -197) ประกอบไปด้วย

1. คำจำกัดความ

1.1 ร้านรับซื้อของเก่าหมายถึงสถานประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการขายหอดตลาดและค้าของเก่าตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายหอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ.2474 หรือสถานประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ 13(5)การสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ 5/2538 เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

1.2 ของเก่าหมายถึงทรัพย์ที่เสื่อมเสียแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายโดยประการอื่นอย่างทรัพย์ที่ใช้แล้ว ทั้งนี้รวมถึงของโบราณด้วย

1.3 วัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้วหรือเหลือใช้ที่เกิดจากการคัดแยกขยะจากชุมชน ซึ่งไม่รวมถึงวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เกิดจากการก่ออุตสาหกรรม ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2533) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

1.4 การค้าของเก่า หมายถึง ประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมาย ว่าด้วยโบราณสถานโบราณวัตถุและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ประเภทเพชร พลอย ทอง นากระเงินหรืออัญมณี ประเภทถyenต์ตามกฎหมายว่าด้วยถyenต์ ได้แก่ถyenต์สาธารณะ ถyenต์บริการและถyenต์ส่วนบุคคลและประเภทอื่นๆ เช่นรถจักรยานยนต์ไม่มีร่องเก่าขาดเศษเหล็กกระดาษเป็นต้น

1.5 วัสดุรีไซเคิลหมายถึงขยะรีไซเคิลวัสดุเหลือใช้หรือของเก่าสามารถนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ที่สะสมไว้ในสถานที่รับซื้อของเก่าเพื่อการซื้อหรือขาย ซึ่งหมายรวมถึง วัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุดใช้แล้วหรือเหลือใช้ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ 5/2559 ออกตามความในมาตรา 10 (3)แห่งราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

1.6 ประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 105 หมายถึงโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการคัดแยกหรือฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่มีลักษณะและคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

1.7 ประเภทหรือชนิดของโรงงานลำดับที่ 106 หมายถึงโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม

2. กฎหมาย/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 2.1.1 พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474
- 2.1.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุขพ.ศ. 2535
- 2.1.3 กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและมาตรการในการควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2545
- 2.1.4 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2538 เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- 2.1.5 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528
- 2.1.6 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ (ฉบับที่ 4)พ.ศ. 2530
- 2.1.7 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร/ อบจ./อบต./ เมืองพัทยา และเทศบาลพัทยา
- 2.1.8 พระราชบัญญัติการฝังเมือง พ.ศ. 2538
- 2.1.9 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2535
- 2.1.10 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
- 2.1.11 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
- 2.1.12 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

2535

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 2.2.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.2.2 กรมควบคุมมลพิษ
- 2.2.3 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกระทรวงสาธารณสุข
- 2.2.4 กรมอนามัยกระทรวงมหาดไทย
- 2.2.5 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.2.6 กรมการปกครอง
- 2.2.7 กรมโยธาธิการและผังเมืองกระทรวงแรงงาน
- 2.2.8 สำนักงานตำรวจนครบาล
- 2.2.9 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานครเทศบาลเมืองพัทยา
- 2.2.10 องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

3.ขั้นตอนการดำเนินกิจการร้านรับซื้อของเก่า

การดำเนินกิจการร้านรับซื้อของเก่า มีกฎหมายหลักๆ 3 พระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ดังนี้

3.1 พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ขั้นตอนการดำเนินการ การขออนุญาต

- 1.1 ผู้ขออนุญาตยื่น คำร้องที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่จะดำเนินการ
- 1.2 สำเนาตรวจสอบเอกสารหากครบถ้วนถูกต้องส่งให้จังหวัด

1.3 จังหวัดตรวจสอบเอกสารและคุณสมบัติของผู้ขอ หากครบถ้วน ถูกต้องจึงขอใบอนุญาต และส่งกลับอำเภอ

1.4 อำเภอแจ้งผู้ขออนุญาต เพื่อรับใบอนุญาตและชำระค่าธรรมเนียม

1.5 อำเภอสำเนาใบเสร็จรับเงินส่งจังหวัด เพื่อบันทึกรายละเอียดลงในต้นข้อใบอนุญาตเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3.2 การขอต่ออายุใบอนุญาต

1. ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตจะหมดอายุ 90 วัน ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอเดิม

2. อำเภอดำเนินการเช่นเดียวกับการขออนุญาต

3.3 หลักฐานประกอบการขออนุญาต

1. บัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวพร้อมใบประกอบธุรกิจ และสำเนา

2. ทะเบียนบ้านและสำเนา

3. รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 3 รูป

4. ทะเบียนพาณิชย์ หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลและสำเนา

5. หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ทำการค้า หรือหลักฐานการเป็นเจ้าของ หรือสัญญาเช่า

6. ใบอนุญาตจากการศึกษาและสำเนา กรณีประกอบอาชีพขายทอดตลาดหรือค้าของเก่า ประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

3.4 คุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาต

1. มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

2. มีความรู้หนังสือไทยพออ่านออกเขียนได้

3. เป็นผู้ที่ไม่เคยต้องโทษจำคุกความผิดฐานปลอมแปลงเงินตรา การปลอมบัตรและการปลอมใบสำคัญสัญญาในการยืมเงินตราและการให้ดอกเบี้ยและความผิดฐานประทุษร้าย

3.5. เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตหมายถึง

1. ผู้บังคับการกองทะเบียนกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักตำรวจนแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ผู้ว่าราชการจังหวัด ในเขตจังหวัด

3.6 การปฏิบัติตนของผู้ค้าของเก่าดังนี้

1. แสดงนามของตนและคำว่า "ผู้ค้าของเก่า" ไว้ ณ ที่ทำการค้าของตน พร้อมทั้งใบอนุญาตในที่อันเห็นได้แจ้ง

2. มีสมุดบัญชีสำหรับการค้าของตนและจดรายการข้อสำคัญทั้งปวงแห่งการค้าลงไว้ทุกราย สมุดบัญชีตามที่ก่อตัวนี้ต้องทำตามแบบและนำมาให้เจ้าพนักงาน ผู้ออกใบอนุญาตลงนาม และประทับตรา ก่อนทุกเล่ม

3. แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจนายตำรวจ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า ทรัพย์ที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์ที่ได้มาโดยทางทุจริต

4. ทำเลขลำดับเป็นเครื่องหมายปิดไว้ที่ของให้ตรงกับเลขลำดับในสมุดบัญชีเพื่อสะดวกในการสำรวจ

3.7 การพิมพ์ลายนิ้วมือ

ให้อำเภอขอความร่วมมือทหารมีการสถานีตำรวจน้ำท้องที่เป็นผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ ของผู้ขอใบอนุญาตเพื่อส่งไปตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรา 6(3) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ(ไม่ต้องรอผลการตรวจสอบ)

3.8 การย้ายที่ทำการหรือร้านค้าของเก่า การย้ายที่ทำการหรือร้านค้าของเก่าจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ 6 แห่งกฎกระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 2) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ. 2474 ลงวันที่ 3 กันยายน 2484 ว่าให้ผู้รับอนุญาตแจ้งนายตรวจทราบโดยมิฉะนั้น ดังนั้นเมื่อยกเว้นตรวจสอบได้รับแจ้งการย้ายจากผู้ทำการขายทอดตลาดหรือค้าของเก่ารายได้แล้วนายตรวจจะต้องตรวจอาคารสถานที่ตั้งตลอดจนสถานที่เก็บทรัพย์สินว่าเหมาะสมสมหรือไม่ พร้อมกับทำแผนที่สังเขปแสดงสถานที่ตั้งแล้วรายงานเสนอความเห็นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตสั่งการ หากได้รับอนุญาตให้แก้ไขรายการในใบอนุญาตให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

3.9 อัตราค่าธรรมเนียมการค้าของเก่า

1. ประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมาย ว่าด้วยโบราณสถานโบราณวัตถุศิลป์และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปีละ 12,500 บาท

2. ประเภทเพชร พลอย ทอง นาค เงิน หรืออัญมณี ปีละ 10,000 บาท

3. ประเภทรอยนต์ตามกฎหมาย ว่าด้วยรอยนต์ ปีละ 7,500 บาท

4. ประเภทอื่นๆ ปีละ 5,000 บาท ผู้ค้าของเก่ารายเดียวหลายประเภทให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในประเภทที่สูงกว่าประเภทเดียว

3.10 ความผิดเกี่ยวกับการค้าของเก่า

1. ผู้ใดประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือประกอบอาชีพดังกล่าวภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา 9 ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับหากเป็นการกระทำการมิผิดเกี่ยวกับการค้าของเก่าประเภทโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุศิลป์และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดทำการค้าของเก่าโดย ใบอนุญาตขาดอายุหรือทำการค้าของเก่าโดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือฝ่าฝืนกฎหมายต้องระวังโทษปรับไม่เกิน สองพันบาท

3. ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่าไม่แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือได้ตรวจทันทีเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์ที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้คนนั้นเป็นซื้อที่ได้ มาโดยทุจริตต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปีหรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาทหากเป็นการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์เป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีหรือปรับตั้งห้าหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

4. ความเสี่ยงจากการตั้งธุรกิจ

ความเสี่ยงของการดำเนินธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล (กระทรวงพาณิชย์ 2552) ได้แก่ทำเลที่ตั้งจะสามารถถึงดูดให้มีผู้นำขยะรีไซเคิลมาจำหน่ายเนื่องจากขยะรีไซเคิลมักจะมีปริมาณมากทำให้ต้องใช้พื้นที่ในการขนส่งที่ตั้งของสถานประกอบการจะต้องไม่ใกล้จากแหล่งขยายรีไซเคิลนอกจากมีความเสี่ยงในเรื่องของปริมาณขยะรีไซเคิลที่เข้ามายังโรงงานจำเป็นต้องสัมพันธ์กับกำลังการผลิตของเครื่องจักรที่เลือกใช้จากนี้ผู้ประกอบการจำเป็นต้องรับความเสี่ยงในการแยกประเภทของขยะให้สอดคล้องกับโรงงานแปรรูปที่ทำการส่งต่อไป หากแยกประเภทขยะไม่สมบูรณ์อาจทำให้ราคาขายลดลงได้ความเสี่ยงสุดท้ายคือราคากลางในการซื้อขายขยะรีไซเคิล

เนื่องจากวัสดุรีไซเคิลจะมีการอ้างอิงกับวัสดุใหม่ในห้องตลาด เช่นราคากลาง ค่าราคาเหล็กดังนั้นผู้ประกอบธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลจำเป็นต้องศึกษาราคาน้ำดื่มในการรับซื้อวัสดุรีไซเคิลและราคาวัสดุแยกประเภทที่โรงงานแปรรูปขยะรีไซเคิลจะทำการรับซื้อย่างไรก็ตามด้วยกระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทำให้ตลาดยังมีความต้องการวัสดุ รีไซค์ขึ้นอยู่มากประกอบกับรูปแบบของธุรกิจมีขยะเป็นวัตถุดิบซึ่งมีต้นทุนไม่สูงมากผู้บริหารธุรกิจนี้ส่วนใหญ่เชื่อว่ายังเป็นธุรกิจที่ดีหากสามารถหาทำเลที่ตั้งและมีการกำหนดราคารับซื้อขยะรีไซเคิลที่เหมาะสมหรือมีรูปแบบการให้บริการที่มีความแตกต่างและมีคุณภาพและการบริการที่ดีมีความโดดเด่นที่จะสามารถลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจได้

5. กระบวนการดำเนินงาน

จากโซ่อุปทานของธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลสามารถนำไปสู่ภาพรวมกระบวนการดำเนินงานในธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล (กระทรวงพาณิชย์ 2552)

กิจกรรมต้นน้ำ

รับซื้อขยะจาก

กิจกรรมระหว่างการเดินดำเนินงาน

คัดแยกขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมปลายน้ำ

จัดจำหน่ายให้กับโรงงานแปรรูป

ภาพที่ 2.1 ภาพรวมกระบวนการดำเนินงานในสถานประกอบการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, คู่มือธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล (กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์ 2552).

5.1 กิจกรรมต้นน้ำ

1 สื่อสารกับลูกค้าถึงแหล่งที่มาของขยะเพื่อป้องกันปัญหาแหล่งที่มาของขยะที่อาจได้มาจากการลักขโมยอีกแนวทางหนึ่งคือมีการจดบันทึกรายละเอียดของลูกค้าที่มาใช้บริการ เช่น มีการขอสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้นำขยะมาจำหน่าย

2. การกำหนดราคา rabbซึ่งของการกำหนดราคา rabbซึ่งที่เหมาะสมโดยอาจอ้างอิงจากราคา rabbซึ่งของผู้ประกอบการรายใหญ่หรืออาจคำนวณจากราคาขายของวัสดุที่จะสามารถนำจำหน่ายได้หลังจากการคัดแยกประเภทหักต้นทุนในการบริการจัดการและกำไรที่คาดหวังทั้งนี้ราคา rabbซึ่งจะประเมินกับชนิดและประเภทของขยะหากลูกค้าสามารถคัดแยกประเภทขยะมาแล้ว ราคา rabbซึ่งจะสูงกว่ากรณีที่ลูกค้านำขยะแบบคละประเภทมาจำหน่าย

5.2 กิจกรรมระหว่างการดำเนินงาน

1. กิจกรรมหลักระหว่างการดำเนินงานประกอบด้วยการคัดแยกประเภทของขยะที่ทำการรับซื้อและจัดพื้นที่เก็บอย่างเหมาะสม โดยผู้ประกอบการอาจต้องหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านการคัดแยกประเภทของขยะทั้งในด้านเทคโนโลยีรวมถึงต้องศึกษาความต้องการของตลาดที่มีความต้องการวัสดุรีไซเคิลชนิดใด

2 การประสานงานกับบริษัทผู้จัดจำหน่ายเครื่องจักรเพื่อทำการตรวจสอบสภาพการใช้งานของเครื่องจักรรวมถึงการแนะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีความเหมาะสมในการดำเนินงาน

5.3 กิจกรรมปลายน้ำ

1 การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ประกอบการโดยการแลกเปลี่ยนความรู้ในการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลของลูกค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ผู้ประกอบการรับซื้อขยะเพียงบางประเภทสามารถเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับลูกค้าในการรับซื้อขยะที่หลากหลายประเภทมากขึ้นโดยอาศัยการประสานงานกับเครือข่ายผู้รับซื้อขยะ

2 ประเมินความพึงพอใจของลูกค้าและโรงงานแปรรูปอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ในด้านต่างๆ ทั้งนี้สิ่งแวดล้อมและสถานที่ความปลอดภัยเครื่องมืออุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกและการประสานงาน

5.4 การประสานงานเพื่อจัดจำหน่ายขยะที่ทำการคัดแยกแล้ว

ภายหลังจากการรวบรวมและคัดแยกประเภทของขยะที่ได้ทำการรับซื้อมาแล้ว ผู้ประกอบการต้องประสานงานติดต่อเพื่อจำหน่ายขยะดังกล่าว โดยอาจขายต่อไปยังโรงงานคัดแยกที่มีขนาดใหญ่ เช่น บริษัทวงศ์พาณิชย์ จำกัด หรือ หากสามารถรวบรวมขยะได้

ปริมาณมากผู้ประกอบการสามารถจำหน่ายขยายตัวโดยตรงไปยังโรงงานแปรรูปที่ทำการรับซื้อขยะรีไซเคิลที่มีการคัดแยกประเภทแล้วได้แก่

1. กระดาษ: โรงงานสยามคราฟท์ โรงงานกระดาษเอเชียคราฟท์ โรงงานกระดาษปัญจพลเป็นต้น
2. แก้ว: โรงงานบางกอกกล้าสังหวัดปทุมธานี
3. เหล็ก: โรงงานเหล็กสยามท่าลาน จังหวัดสระบุรี โรงงานสยามยาโม โถะจังหวัดระยองหรือโรงงาน GS สตีล
- 4 พลาสติก: โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกหัวไทร

6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยที่สำคัญในการประกอบธุรกิจการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลให้ประสบความสำเร็จ (กระทรวงพาณิชย์ 2552) สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 กลยุทธ์ในการดำเนินงานผู้ประกอบการในธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลควรคำนึงถึงกลยุทธ์ที่จะเลือกในการดำเนินธุรกิจให้เหมาะสมว่าจุดแข็งของบริษัทคืออะไรและบริษัทจะเลือกกลยุทธ์ใดมาใช้บ้างทั้งนี้ผู้ประกอบการสามารถเลือกกลยุทธ์มาใช้ได้มากกว่า 1 กลยุทธ์ เช่น ใช้ทั้งด้านความยืดหยุ่นและด้านคุณภาพประกอบกลับมีการดำเนินการสร้างเครือข่ายพันธมิตรด้วย

6.2 ทำเลที่ตั้งเนื่องจากธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลต้องมีการเกี่ยวข้องกับการขนส่งขยะเป็นจำนวนมากดังในฝั่งต้นน้ำและปลายน้ำเพื่อความสะดวกในการให้บริการลูกค้าให้ลูกค้าสะดวกสบายในการมารับบริการสถานที่ให้บริการควรอยู่ในบริเวณที่คมนาคมสะดวกโดยอาจตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชนหรือถนนสายหลักที่ลูกค้าสามารถเดินได้สะดวกทั้งนี้ต้องจัดระเบียบภายในสถานประกอบการไม่ให้ขยะดูรกรากตามผู้ที่สัญจรไปมา รวมถึงการจัดพื้นที่ภายในให้เป็นสัดส่วนโดยแยกในส่วนของสถานที่เก็บขยะออกจากส่วนบริหารจัดการให้ชัดเจน

6.3 ระบบการบริหารจัดการการจัดการภัยในองค์กรและการให้บริการอย่างเป็นระบบถือว่าเป็นจุดสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้คุณภาพของการบริการ เช่น มีระบบบันทึกข้อมูลของการรับซื้อขยะรีไซเคิลในแต่ละครั้งโดยสามารถทำการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) โดยสามารถติดตามที่มาและรายละเอียดของขยะรีไซเคิลที่ได้รับซื้อมาในแต่ละครั้ง

6.4 ค่าบริการค่าบริการสำหรับธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลจะอยู่ในรูปแบบของราคารับซื้อขยะรีไซเคิลหากบริษัทมีการบริหารจัดการต้นทุนที่ดีก็มีความเป็นไปได้ที่จะสามารถรับซื้อขยะรีไซเคิลจากลูกค้าได้ในราคาสูงอันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทได้อีกด้วยอย่างไรก็ตามราคากារของขยะรีไซเคิลในปัจจุบันมักถูกกำหนดจากราคาของวัสดุนั้นๆ ตามราคาน้ำดิบซึ่งจะมีเพียงบริษัทบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลขนาดใหญ่ที่จะสามารถกำหนดราคารับซื้อได้ด้วยตนเองอย่างไรก็ตามเนื่องจากขยะรีไซเคิลเป็นสินค้าที่มีปริมาณมากทำให้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูงดังนั้น

ผู้ประกอบการไม่จำเป็นต้องคิดค่าบริการต่างๆ (ให้ราคารับซื้อสูง) เสมอไป เพราะลูกค้าจะพิจารณาความเหมาะสมจากคุณภาพในการบริการ การคิดค่าบริการที่สูงจะส่งผลต่อความสะดวกในการเข้ารับบริการรวมถึงความน่าเชื่อถือของบริษัทมากกว่า

6.5 เทคโนโลยีสำหรับธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลในส่วนของเทคโนโลยีนับว่าไม่มีกระบวนการที่ซับซ้อนจะมีความแตกต่างบ้างในด้านการออกแบบเครื่องจักรในการบด ย่อยหรืออัดวัสดุต่างๆ เท่านั้นนอกจาคนี้ในการบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากการกระบวนการต่างๆในการคัดแยกขยะนั้นก็อาจจะต้องอาศัยเทคโนโลยีบางส่วนเข้าไปเสริม เช่นการใช้จุลทรรศน์ช่วยในการลดปัญหาลักษณะต่อสิ่งแวดล้อมหรือการออกแบบบ่อตักไขมันเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติเป็นต้นเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลหลักคงหนึ่งไม่ผลการคัดแยกอย่างมีประสิทธิภาพโดยการแยกประเภทเป็นกระบวนการตันน้ำที่สำคัญในการคัดแยกขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้และไม่ได้นอกจากนี้ในขณะที่สามารถรีไซเคิลได้ก็ยังต้องทำการแยกประเภทขยะที่แยกประเภทแล้วจะมีราคาสูงขึ้นกว่าขยะที่ยังคงอยู่ตั้งแต่นั้นเทคโนโลยีที่เหมาะสมใน การคัดแยกขยะจึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกข้อหนึ่งในการนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จ

2.4 สภาพตลาดและแนวโน้มการแข่งขันธุรกิจรับซื้อของเก่า

ปัจจุบันธุรกิจรับซื้อของเก่าเริ่มมีการแข่งขันที่สูงขึ้นผู้ประกอบธุรกิจควรต้องทราบสภาพตลาดและแนวโน้มการแข่งขันในธุรกิจรับซื้อของเก่าในเรื่องต่างๆ (คู่มือธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล 2554) ต่อไปนี้

1. ความสามารถในการแข่งขัน

ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจประเภทนี้ในสภาพธุรกิจปัจจุบันสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1.1 บุคลากรบุคลากรในธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วนได้แก่

1.1.1 พนักงานส่วนสำนักงานซึ่งมีหน้าที่ติดต่อสนทนากับลูกค้ารวมถึงการดำเนินการด้านธุรการและการบริหารงาน อาจต้องมีความรู้ความสามารถในด้านเอกสารและด้านฐานข้อมูล

1.1.2 พนักงานในส่วนโรงงานและครัวสินค้ามีหน้าที่คุณถ่ายจัดเก็บและดูแลขยะรีไซเคิลที่ได้รับซื้อมาพนักงานกลุ่มนี้จะเป็นพนักงานที่ใช้แรงงานเป็น 6 หลักโดย พนักงานส่วนนี้จัดได้ว่าเป็นพนักงานที่ไม่ต้องอาศัยทักษะฝีมือเฉพาะด้านอาจมีเพียงการเตรียมพร้อมให้พนักงานเข้าใจในระบบงานก่อนเริ่มปฏิบัติงานอาจใช้รูปแบบการจ้างแบบรายวันได้

1.1.3 หัวหน้างาน/ผู้จัดการโรงงาน ทำหน้าที่หลักในการบริหารจัดการรีไซเคิลที่รับซื้อมาให้เกิดความเป็นระเบียบสามารถคำนวณต้นทุนความคุ้มค่าในการ

ดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาอย่างเหมาะสมรวมถึงมีความรู้ในด้านเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในสถานประกอบการรวมถึงความรู้ด้านคุณสมบัติคุณลักษณะของขยะรีไซเคิลแต่ละประเภทความเป็นพิษข้อควรระวังในการจัดการขยะรีไซเคิลแต่ละประเภทพื้นฐานความรู้ของพนักงานกลุ่มนี้อาจจากการศึกษาทางด้านช่างเทคนิคด้านช่างอุตสาหกรรมหรือวิศวกรรมศาสตร์

จากลักษณะงานของพนักงานทั้ง 3 กลุ่มจัดได้ว่าเป็นบุคลากรทั่วไปโดยไม่จำเป็นต้องมีทักษะขั้นสูงซึ่งทักษะที่จำเป็นในงานสามารถฝึกฝนและรับการอบรมในระหว่างการปฏิบัติงานได้ซึ่งโดยภาพรวมของประเทศไทยพบว่ามีบุคลากรในทั้ง 3 สาขาจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการของธุรกิจบริการขัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลทั้งนี้สำหรับจำนวนของพนักงานในแต่ละสถานประกอบการสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามปริมาณงานและความเหมาะสมของแต่ละองค์กร

1.2 วัตถุดิบสำหรับวัตถุดิบที่ใช้ในธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลหมายรวมถึงขยะรีไซเคิลที่รับซื้อมาโดยชนิดและประเภทของขยะรีไซเคิลที่จะทำการรับซื้อนั้นจะต้องสอดคล้องกับรูปแบบในการดำเนินธุรกิจของแต่ละบริษัทกล่าวคือถ้าเป็นสถานบริการขัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลกระดาษวัตถุดิบนำเข้าก็จะเป็นเฉพาะกระดาษประเภทต่างๆจากข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษปี 2549 พบว่าหากประเมินสถานการณ์ของขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ในปัจจุบันจากปริมาณขยะในประเทศไทยทั้งหมดเจ็ดประมาณ 14 -15 ล้านตันต่อปีมีขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ปริมาณ 6.5 ล้านตันต่อปีแต่ประเทศไทยมีศักยภาพในการรวบรวมขยะรีไซเคิลเพียงประมาณ 2.8 ล้านตันต่อปีหรือคิดเป็นปริมาณขยะรีไซเคิลที่ไม่สามารถรวบรวมได้เท่ากับ 3.7 ล้านตัน 1 นับว่าประเทศไทยยังมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจรีไซเคิลสูงมาก

1.3 ระบบการจัดการปัจจุบันการจัดการภายในองค์กรและการให้บริการอย่างเป็นระบบของธุรกิจบริการขัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลยังอยู่ในระดับต่ำผู้ประกอบการส่วนมากเป็นผู้ประกอบการรายย่อยที่ทำการรับซื้อขยะรีไซเคิลในชุมชนประกอบกับธุรกิจที่เกี่ยวกับขยะนั้นผู้ประกอบการไม่มีเทคโนโลยีและความเชี่ยวชาญมากนักอาจมีเพียงผู้ประกอบการรายใหญ่ในรูปแบบของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจอย่างมีแบบแผนและเทคโนโลยี

2. สภาพตลาดและแนวโน้มการแข่งขันภายในประเทศ

2.1 กลุ่มลูกค้ากลุ่มลูกค้าของผู้ประกอบการธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลได้แก่

2.1.1 ชาเล้งที่ทำการเก็บขยะจากชุมชนหรือทำการเข้าไปรับซื้อขยะรีไซเคิลจากบ้านเรือนปัจจุบันได้มีการจัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์คัดแยกวัสดุรีไซเคิลของกลุ่มอาชีพชาเล้ง โดยมุ่งเน้นในการจัดระเบียบกลุ่มอาชีพชาเล้งให้เป็นที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจแก่ประชาชนคนทั่วไปในชุมชน

2.1.2 โรงงานอุตสาหกรรมที่มีภาระของการผลิตที่ไม่สามารถนำกลับไปใช้ในกระบวนการผลิตใหม่ได้ เช่น โรงงานฉีดพลาสติกโรงงานขึ้นรูปชิ้นส่วนโลหะ

2.1.3 ลูกค้าทั่วไปที่รวมเศษขยะรีไซเคิลภายในครัวเรือนเมื่อได้ปริมาณหนึ่งก็จะนำไปขายตามร้านรับซื้อของเก่าโดยตรงหรือขายผ่านชาเล้งทั้งนี้เป้าหมายหลักคงเป็นในกลุ่มที่ 1) และ 2) เนื่องจากมีปริมาณขยะรีไซเคิลจำนวนมากกว่า และความสำมำเสมอของคุณภาพของขยะที่ได้นั้นมีกว่าขยะรีไซเคิลจากลูกค้ากลุ่มที่ 3)

2.2 ปัจจัยในการเลือกใช้บริการ

เนื่องจากรูปแบบธุรกิจบริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลจะต้องเกี่ยวข้องกับการขนส่งดังนั้นปัจจัยในการเลือกผู้ให้บริการของผู้บริโภคจึงต้องเกี่ยวข้องกับความสะดวกในการเดินทางมา�ังสถานประกอบการซึ่งปัจจัยในการเลือกบริการของผู้บริโภคสามารถสรุปได้ดังนี้

2.2.1 ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งสถานประกอบการต้องตั้งอยู่ในบริเวณที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายมีถนนตัดผ่านมีป้ายบอกตำแหน่งสถานที่ตั้งมีที่จอดรถสะดวก มีพื้นที่สำหรับขนถ่ายขยะรีไซเคิลที่ลูกค้านำมาจำหน่าย

2.2.2 ปัจจัยด้านความหลากหลายของผู้ให้บริการเนื่องจากขยะรีไซเคิลมีหลากหลายประเภทลูกค้าเช่นชาเล้งมักจะเก็บขยะรีไซเคิลหลากหลายประเภทเพื่อนำมาจำหน่ายดังนั้นหากผู้ประกอบการได้สามารถรองรับรับซื้อขยะทุกประเภทได้จะทำให้ลูกค้าเกิดความสะดวกมากขึ้น

2.2.3 ปัจจัยด้านราคารับซื้อหากในบริเวณที่สถานประกอบการตั้งอยู่มีผู้ให้บริการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลมากกว่า 1 รายราคารับซื้อเป็นปัจจัยหนึ่งที่ลูกค้าคำนึงถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกค้าที่มีปริมาณขยะรีไซเคิลจำนวนมาก

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการเป็นบุคคลที่มองเห็นโอกาสทางธุรกิจและสามารถหาช่องทางที่จะสร้างธุรกิจของตนเองและพร้อมที่จะรับความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นตั้งแต่ตัดสินใจที่จะเริ่มดำเนินธุรกิจในการประกอบธุรกิจขนาดย่อมต้องการผู้ประกอบการที่มีความสามารถหลากหลายฯ ด้าน ซึ่งอาจพิจารณาลักษณะผู้ประกอบการจากพฤติกรรมต่างๆ (นิวรรรณ จันทวงศ์ 2551) ดังนี้

1. มีความคิดสร้างสรรค์ (creative) ใน การเริ่มต้นธุรกิจกล่าวคือเป็นคนที่มองเห็นโอกาสและช่องทางในการสร้างธุรกิจขึ้นมาภายใต้สภาพแวดล้อมต่างๆ

2. เรียนรู้หรือสร้างนวัตกรรม (Innovation) ของการดำเนินธุรกิจ อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์หรือบริการรูปแบบใหม่ใหม่ๆ รวมถึงกระบวนการผลิตการตลาดและการจัดการทรัพยากรเป็นต้น

3. ยอมรับความเสี่ยง (Risk) อันอาจจะเกิดขึ้นจากการขาดทุนหรือล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจซึ่งผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีความเป็นนักเสี่ยงอย่างมีหลักการคือตัดสินใจอย่างฉับไวและรอบคอบด้วยข้อมูลที่เชื่อถือได้

4. มีความสามารถในการจัดการทั่วไป (General Management) ทั้งด้านการกำหนดแนวทางของธุรกิจและการจัดสรรทรัพยากร

5. มีความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน (Performance intention) เพื่อสร้างความเจริญเติบโตและกำไรจากการดำเนินธุรกิจ

1. คุณสมบัติของผู้ประกอบการ

การประกอบธุรกิจขนาดย่อมให้ประสบผลสำเร็จจะต้องอาศัยเจ้าของหรือผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติที่ดีเหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจภายใต้ความไม่แน่นอนที่มีอยู่ตลอดเวลา

วิทูรย์ สิงหะโชคดี (2551) ได้อธิบายถึงคุณสมบัติของเจ้าแก่ใหม่ที่ประสบความสำเร็จได้มี 7 ประการดังนี้

1. ต้องเป็นนักแสวงหาโอกาสอีกด้วยจะต้องเป็นผู้มองเห็นโอกาสและหาช่องทางทางการค้าได้ตลอดเวลาแม้จะตกรอยู่ในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ

2. ต้องเป็นนักเสียงต้องกล้าได้กล้าเสียพร้อมที่จะดำเนินการทันทีเมื่อมองเห็นโอกาสอย่างรวดเร็วและมีฉันท์จะสายเกินไปไม่เกิดประโยชน์ใดๆ

3. ต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มหรือสร้างสรรค์ในการผลิตสินค้าหรือบริการใหม่ออกสู่ตลาดที่มีสภาพการแข่งขันสูง

4. ต้องเป็นคนที่ไม่ห้อยอย่าง่ายมีความอดทนโดยเฉพาะระยะเริ่มก่อตั้งธุรกิจจะต้องประสบกับปัญหามากมายเจ้าแก่หรือผู้ประกอบการที่ยืนหยัดอยู่ได้จะต้องเป็นคนที่มีความอดทนสูง

5. ต้องเป็นคนที่ฝรั่งอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาทำให้สามารถปรับตัวได้เสมอ

6. ต้องเป็นคนที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทำให้ธุรกิจมีทิศทางชัดเจนไม่เดินทางออกนอกลุյนออกทางสามารถณ์ไปสู่อนาคตด้วยเป้าหมายที่วางไว้อย่างแน่นอน

7. ต้องมีเครือข่ายดีเพื่อที่จะทำให้ได้ประโยชน์ทางด้านข้อมูลและการได้รับความช่วยเหลือทั้งต่างๆ ชาติเพื่อนๆ หรือเครือข่ายได้เป็นอย่างดี

ทิมโมธีเอสแซทเท็น (1997, อ้างถึงในนีวรรณ จันทวงศ์ 2551: 1) ได้กล่าวถึงผู้จัดการธุรกิจขนาดย่อมที่ประสบความสำเร็จจะต้องเป็นผู้มีลักษณะดังนี้มีความอุตสาหะ (Perseverance) มีความอดทน (Patience) และมีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา (Critical Thinking Skills) นอกจากนี้แซทเท็นยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติเฉพาะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จกว่าจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะดังนี้

1. มีความมุ่งมั่นปรารถนาและพยายามที่จะดำเนินธุรกิจให้สำเร็จให้ได้ (Passion) มีฉันท์จะทำให้สูญเสียทั้งเงินทุนและเวลา

2. มีความสามารถในการตัดสินใจในภาวะวิกฤตด้วยการตรวจสอบทุกอย่างอย่างรอบคอบ (Determination) ไม่ปล่อยให้ตนเองตกอยู่ในโศกชะตาหรือพรหมลิขิตต้องเชื่อมั่นว่าตนเองจะฝ่าฟันอุปสรรคและประสบความสำเร็จได้หากอุทิศเวลาและทำงานให้หนักเพียงพอ

3. ต้องมีความรู้จริงรู้ลึก (Knowledge) ในธุรกิจที่ลงทุนเพื่อจะสามารถสนองความต้องการของผู้บริโภคได้

ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่าลักษณะหรือคุณสมบัติที่ดีของประกอบการควรจะมีลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองเห็นอนาคตหรือโอกาสในการเลือกดำเนินธุรกิจและเห็นแนวทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้ธุรกิจนั้นได้

2. เป็นผู้มีความต้องการความสำเร็จสูงนั่นคือต้องมีความอุตสาหะอดทน มุ่งมั่นไปสู่จุดหมายของธุรกิจด้วยความอดทนและจิตใจที่เข้มแข็งไม่มีคำว่าแพ้และท้อแท้ แม้ในสภาพวิกฤตเศรษฐกิจหรือในสภาพการแข่งขันที่รุนแรงจะพยายามใช้วิกฤตให้เป็นโอกาสเสมอ

3. เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ ในการผลิตสินค้าและบริการในรูปแบบใหม่ๆ และมีคุณภาพเพื่อนำออกสู่ตลาดได้เสมอ

4. เป็นผู้มีความรู้และฝรั่งติดตามความเคลื่อนตัวไว้หรือเปลี่ยนแปลงสภาพตลอดเวลาเพื่อเตรียมพร้อมและปรับตัวได้ตลอดเวลา

5. เป็นผู้มีและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจตลอดเวลานั้นหมายถึงการมีทักษะ ในด้านมนุษย์สัมพันธ์ซึ่งจะช่วยเกื้อกูลธุรกิจให้อยู่รอดได้อย่างต่อเนื่องปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กประสบความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบโอกาสหรือความได้เปรียบทางการแข่งขัน ระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่และธุรกิจขนาดเล็กแล้วจะพบว่าธุรกิจขนาดใหญ่จะได้เปรียบและ มีโอกาสมากกว่าเสมออย่างไรก็ตามธุรกิจขนาดเล็กก็สามารถแพชญหน้ากับปัญหาดังกล่าว และสามารถอยู่รอดพร้อมทั้งสร้างความเจริญเติบโตได้ด้วยการสร้างความได้เปรียบเทียบการแข่งขันการสร้างความได้เปรียบเทียบการแข่งขัน(Competitive Advantage)ธุรกิจขนาดเล็กสามารถต่อสู้กับธุรกิจขนาดใหญ่ได้ด้วยการสร้างศักยภาพให้ตนเองมีความได้เปรียบ เทียบการแข่งขันได้โดยอาศัยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) จากข้อจำกัดของธุรกิจขนาดใหญ่ที่แม้ว่า จะได้เปรียบธุรกิจเล็กในด้านการผลิตสินค้าได้เป็นจำนวนมากด้วยต้นทุนการผลิตต่ำกว่า ที่ต่ำกว่าแต่ก็ไม่อาจปรับเปลี่ยน การผลิตได้อย่างรวดเร็วเมื่อความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง เพราะการปรับเปลี่ยนแต่ละครั้งต้องจ่ายค่าใช้จ่ายสูงไม่คุ้มทุนในขณะที่ธุรกิจขนาดย่อมสามารถปรับตัวได้รวดเร็วกว่าในการที่จะสนองความต้องการเฉพาะของลูกค้า ด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าจะนั่นผู้ประกอบการจะต้องรู้จักใช้โอกาสนี้

2. สร้างนวัตกรรม (Innovation) นวัตกรรมในการผลิตหรือพัฒนา ผลิตภัณฑ์มักมีจุดเริ่มต้นมาจากการนักประดิษฐ์อิสระและจากกิจการขนาดเล็กในขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่มักจะพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วซึ่งมีพื้นฐานการประดิษฐ์คิดค้น จากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็กให้ดีกว่าเดิมและพยายามทำกำไรหรือหาผลตอบแทนจากการลงทุนในเครื่องจักรอุปกรณ์และโรงงานผู้ประกอบกิจการขนาดเล็กจำเป็นต้อง สร้างนวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นรวมทั้งการปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้นด้วยจึงจะ สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้

2. การจัดการธุรกิจขนาดเล็ก (Timothy S. Hatten 1997:18)แบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

2.1 นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation) เป็นการสร้างผลิตภัณฑ์รวมถึงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ดีกว่าเดิม

2.2 นวัตกรรมบริการ (Service innovation) เสนอบริการที่แตกต่างและดีกว่าเดิมหรือเหนือกว่าคู่แข่ง

2.3 นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation) เป็นการคิดค้นกระบวนการใหม่เพื่อการผลิตสินค้าและบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4 นวัตกรรมการบริหารจัดการ (Management innovation) เป็นการคิดหาวิธีการจัดการที่มีประสิทธิภาพใหม่ๆ เพื่อจัดการกับทรัพยากรของกิจการให้ได้ประโยชน์สูงสุด

3. สร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า (Close Relationship to Customers)

ในเมื่อธุรกิจขนาดเล็กอยู่ใกล้ชิดกับลูกค้าจึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการจะสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันด้วยการสร้างสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าและเสนอสินค้าและบริการพิเศษให้เป็นที่ พึงพอใจของลูกค้า

4. ผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ (Product Quality)

ภายใต้สภาพการแข่งขันอย่างรุนแรงของธุรกิจวิธีที่จะทำให้ธุรกิจขนาดเล็กประสบความสำเร็จได้จะต้องผลิตสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับที่ลูกค้าต้องการในราคาที่เต็มใจจะจ่ายโดยผู้ประกอบการจะต้องรักษาคุณภาพให้มีความสม่ำเสมอซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้ลูกค้าพอใจและต้องการมากกว่าผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งขันดังนั้นผู้ประกอบการจะต้องสร้างคุณภาพในตัวสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน เพราะไม่เพียงแต่จะรักษาลูกค้าเดิมได้ยังเป็นการเพิ่มลูกค้าใหม่ได้อีกมากจากนี้ผู้ประกอบการจะต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงสิ่งที่จะทำให้สามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จได้คือ

4.1 ขนาดของตลาด มีมากพอที่จะสร้างกำไรได้เพียงได

4.2 มีเงินทุนหรือแหล่งเงินทุนเพียงพอเพียงได

4.3 สามารถเสาะหาพนักงานหรือลูกจ้างที่มีประสิทธิภาพได้หรือไม่รวมถึงรักษาลูกจ้างที่ดีไว้ในองค์กรต่อไปได้อย่างไร

4.4 มีข้อมูลที่ลูกค้าต้องเชื่อถือได้เพียงได

จากแนวคิดเรื่องการเป็นผู้ประกอบการผู้วิจัยได้ทราบถึงลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่มองเห็นโอกาสทางธุรกิจและสามารถหาช่องทางที่จะสร้างธุรกิจของตนเองและพร้อมที่จะรับความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นส่งผลทำให้ธุรกิจดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดนี้การวิเคราะห์และอภิปรายดำเนินธุรกิจรับฟังของเก่าให้อยู่รอดและประสบผลสำเร็จ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดิเรกฤทธิ์ ทวากัญจน์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับที่เทศบาลนครหาดใหญ่ผ่านการศึกษาพบว่าการพัฒนารูปแบบการ

จัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสมสำหรับเทศบาลนครหาดใหญ่ก่อการพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมมีองค์ประกอบที่สำคัญขององค์ประกอบคือ (1) การคัดแยกขยะมูลฝอย (2) การนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ใหม่ (3) เทคโนโลยีที่ใช้ในศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอย (4) ศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอย (5) เทศบาล (6) ภาคเอกชนซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุดคือ การแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุอันจะมีผลทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัดมีจำนวนน้อยลงกล่าวคือการลดปริมาณขยะมูลฝอยการคัดแยกขยะมูลฝอยและการนำกลับมาใช้ใหม่ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากฝ่ายulatoryฝ่ายดังนี้

1. การคัดแยกขยะมูลฝอยประกอบด้วยการคัดแยกขยะมูลฝอยในแหล่งที่พักอาศัย การคัดแยกขยะมูลฝอยรวมในชุมชนรูปแบบของการคัดแยกขยะมูลฝอยการดำเนินงานในการคัดแยกขยะ

2. การนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ใหม่ประกอบด้วยกระบวนการนำกับคืนวัสดุเหลือใช้(Waste Recovery) ในชุมชนระบบเก็บรวบรวมขยะรีไซเคิลอุตสาหกรรมท้องถิ่นที่จะรองรับการแปรรูปสภาพวัสดุเหลือใช้

3. เทคโนโลยีที่ใช้ในศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอยประกอบด้วยเทคโนโลยีสำหรับชุมชนที่ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ใช้ได้ใหม่ทุกประเภทเทคโนโลยีสำหรับชุมชนที่คัดแยกขยะรีไซเคิลเทคโนโลยีสำหรับชุมชนที่ขัดแยกขยะย่อยสลายและขยะทั่วไปรวมกับขยะรีไซเคิล

4. ศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอย จะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับปริมาณขยะมูลฝอยโดยรวมปริมาณขยะมูลฝอยที่รีไซเคิล (Recyclable Waste) และสถานที่ตั้งulatoryสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยบริเวณพื้นที่ผังกลบของเทศบาลเพื่อความสะดวกในการจัดการเศษที่เหลือจากการคัดแยก

5. เทศบาลต้องเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอยโดยต้องประชาสัมพันธ์และสร้างจิตรสามีกแก่ประชาชนเข่นการคัดแยกขยะมูลฝอยและแหล่งกำเนิดการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

6. ภาคเอกชนที่ประกอบการเกี่ยวกับการรับซื้อของเก่าต้องส่งเสริมให้ประกอบการในลักษณะนี้ สำรองอยู่อย่างแพร่ulatoryและกระจายอยู่ทั่วไปเพื่อให้เกิดความสะดวกในการซื้อขายระหว่างผู้คัดแยก ณ แหล่งกำเนิดกับผู้ค้าของเก่าหรือเทศบาล

วรรณท์ เก่งรุ่งเรืองชัย (2553) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการประกอบธุรกิจค้าของเก่าในจังหวัดระยองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการประกอบธุรกิจค้าของเก่าในจังหวัดระยองและเพื่อเปรียบเทียบแนวทางการประกอบธุรกิจค้าของเก่าของผู้ประกอบการผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบธุรกิจค้าของเก่ามีความคิดเห็นต่อแนวทางการประกอบธุรกิจค้าของเก่าในจังหวัดระยองในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็นโดยรวมคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือประเภทของเก่าที่ให้ผลกำไรและการแก้ปัญหาของธุรกิจค้าของเก่าผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อแนวทางการประกอบธุรกิจค้าของเก่า

จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลพบว่าผู้ประกอบการที่มีอายุจำนวนปีที่ประกอบธุรกิจค้าของเก่ารูปแบบธุรกิจค้าของเก่าจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบกิจการ มูลค่าของเก่าที่รับซื้อใน 1 วันและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบร่วมกับผู้ประกอบการที่มีจำนวนปีที่ประกอบธุรกิจค้าของเก่าและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นด้านการจัดซื้อของเก่าและประเภทของเก่าที่ซื้อแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้ประกอบการที่มีอายุจำนวนปีที่ประกอบธุรกิจค้าของเก่ารูปแบบธุรกิจค้าของเก่าจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบกิจการและมูลค่าของเก่าที่รับซื้อต่างกันมีความคิดเห็นด้านแหล่งจำหน่ายของเก่า แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางระดับสถิติที่ 0.01 ผู้ประกอบการที่มีอายุระดับการศึกษาจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบกิจการเงินทุนที่ใช้ในการประกอบธุรกิจค้าของเก่าและมูลค่าของเก่าที่รับซื้อต่างกันมีความคิดเห็นด้านประเภทของเก่าที่ให้ผลกำไรแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้ประกอบการที่มีจำนวนปีที่ประกอบธุรกิจค้าของเก่ารูปแบบธุรกิจค้าของเก่าและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นด้านปัญหาของธุรกิจค้าของเก่าแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 และผู้ประกอบการที่มีรูปแบบธุรกิจค้าของเก่าจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบกิจการมูลค่าของเก่าที่รับซื้อและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นด้านการแก้ไขปัญหาของธุรกิจค้าของเก่าแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

มาตรฐานปฏิพิธ (2552) "ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของคุณสมบัติของทรัพยากร ความสามารถขององค์การและความสามารถของผู้ประกอบการต่อผลการดำเนินงานขององค์กรกรณีศึกษาธุรกิจสำรวจและรับซื้อขยะรีไซเคิลในภาคตะวันออกของประเทศไทย วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินธุรกิจของธุรกิจสำรวจและรับซื้อขยะรีไซเคิล หรือร้านรับซื้อของเก่าในภาคตะวันออกของประเทศไทยเพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานได้แก่ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจทำเลที่ตั้งของร้านขนาดของพื้นที่ที่ใช้ในการรวบรวมคัดแยก และจัดเก็บขยะรีไซเคิลและความหลากหลายของขยะรีไซเคิลที่รับซื้อและศึกษาปัจจัยด้านคุณสมบัติของทรัพยากรความสามารถ ขององค์การและความสามารถของผู้ประกอบการที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจสำรวจและรับซื้อขยะรีไซเคิลหรือร้านรับซื้อของเก่าในภาคตะวันออกของประเทศไทย"

ผลการศึกษาพบว่าธุรกิจสำรวจและรับซื้อขยะรีไซเคิลหรือร้านรับซื้อของเก่าในภาคตะวันออกของประเทศไทยมีลักษณะเป็นธุรกิจครอบครัวส่วนใหญ่ร้อยละ 53.0 เป็นธุรกิจขนาดเล็กที่มีจำนวนคนงาน 1-5 คน จำนวนคนงานเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 11 คน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจโดยเฉลี่ยคือแปดปีและร้อยละ 21 มีการดำเนินธุรกิจมากกว่า 10 ปีขึ้นไปลักษณะการดำเนินธุรกิจร้อยละ 36.7 คือการเปิดหน้าร้านรับซื้อขยะรีไซเคิลจากชุมชนรองลงมา.r้อยละ 22.0 คือการเปิดร้านรับซื้อขยะรีไซเคิลจากชุมชนและประมูลรับซื้อขยะรีไซเคิลตามโรงงานอุตสาหกรรมโดยร้านส่วนใหญ่จะรับซื้อขยะรีไซเคิลหลากหลายประเภท เช่น พลาสติกกระดาษขวดแก้วโลหะและขยะรีไซเคิลอื่นๆ เพื่อ

ส่งจำนำยให้กับร้านที่ใหญ่กว่าหรือเอเย่นขายตรงให้กับโรงงานหรือส่งออกต่างประเทศ ผู้ประกอบการร้อยละ 94.3 ใช้เงินทุนของตนเองในการลงทุนและการดำเนินกิจการจึงทำให้ผู้ประกอบการเรียกร้องแรงสนับสนุนจากภาครัฐในเรื่องการจัดการแหล่งเงินกู้ดอกรเบี้ยต่ำและการช่วยเหลือด้านภาษีผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่าขนาดของพื้นที่ที่ใช้ในการรวบรวมคัดแยกและจัดเก็บขยะรีไซเคิลความหลากหลายของขยะรีไซเคิลที่รับซื้อความมีคุณค่าและความเหมาะสมของทรัพยากรในองค์กรความสามารถขององค์กรในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดความสามารถของผู้ประกอบการในการตัดสินใจและความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมมืออาชีพในทิศทางบวกต่อผลการดำเนินงานขององค์การอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับทฤษฎีมุมมองของทรัพยากรพื้นฐานขององค์การและทฤษฎีผู้ประกอบการที่นำมาบูรณาการร่วมกันเพื่อธิบายบริบทของธุรกิจในการศึกษาครั้งนี้ไม่ว่าระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจและทำเลที่ตั้งของร้านพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติต่อผลการดำเนินงานขององค์การอย่างไรก็ตาม ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบข้อสนับสนุนว่าปัจจัยทั้งสองดังกล่าว มีความสำคัญต่อผลการดำเนินงานขององค์การโดยขึ้นอยู่กับลักษณะของการดำเนินธุรกิจประเภทของขยะรีไซเคิลที่รับซื้อและกลยุทธ์การบริหารกิจการของแต่ละองค์การไทย

ไฟพร โพธิ์สุวรรณ (2552) ได้ศึกษาเรื่องการปรับตัวของผู้ประกอบการค้าภายในตลาดจตุจักรเพื่อศึกษาวิธีการปรับตัวของผู้ประกอบการค้าโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือผู้ประกอบการค้าภายในตลาดนัดจตุจักรจำนวน 60 คนผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุเฉลี่ย 38 ปีสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 81,000 ถึง 100,000 บาทประกอบธุรกิจในลักษณะที่เป็นแพลงค์อย และใช้ทุนส่วนตัวในการจำหน่ายสินค้าประเภทอาหารตามสั่งมากกว่าอาหารสำเร็จรูปใช้ทุนหมุนเวียนเพื่อการเช่าพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นปัณฑาที่ผู้ประกอบการค้าทุกคนประสบเหมือนกันคือเงินลงทุนกำลังซื้อของลูกค้าและปริมาณการจำหน่ายลดลงแต่จำนวนร้านค้าคู่แข่งในตลาดเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งข้อบังคับการสุขาภิบาลอาหารของกรมอนามัยสำหรับวิธีการปรับตัวที่ใช้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันโดยเฉพาะกรณีปัณฑาด้านเงินลงทุนผู้ประกอบการค้าปรับตัวด้วยการหาแหล่งเงินทุนใหม่ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการคนเดียวและที่มีหันส่วนไม่ว่าจะใช้ทุนส่วนตัวหรือกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นเมื่อประสบปัญหาจะไม่ปิดกิจการแต่จะนำดำเนินการด้วยการผูกอธิสาศัยไมตรีกับลูกค้าเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการ เช่นเดียวกับผู้ประกอบการค้าอาหารตามสั่ง และอาหารสำเร็จรูปที่ใช้วิธีเดียวกันส่วนความสะอาดของอาหารคุณภาพและการลดราคาร่วมทั้งการเปลี่ยนทำเลที่เป็นวิธีการที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญรองลงมา

ปรเมษฐ์ ห่วงมิตร (2550) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตลาดพร้าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตลาดพร้าวและเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตลาดพร้าวกรุงเทพมหานครโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้เครื่องมือแบบทดสอบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติเชิงอนุมาน T-test และ One-way ANOVA และผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตลาดพร้าวกรุงเทพมหานครโดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตลาดพร้าวกรุงเทพมหานครโดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในระดับดีมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมากที่สุดคือด้านการนำกลับมาใช้ใหม่รองลงมาคือด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยและด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนเลือกขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหัองสีอพิมพ์เก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้ได้อีกในด้านกับการลดการเกิดขยะมูลฝอยประชาชนเลือกใช้ถุงพลาสติกสิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลายหลายใบและในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยประชาชนมีพฤติกรรมการทิ้งขยะเบี่ยงจะต้องมีถังขยะรองรับเสมอผลเปรียบเทียบการความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตลาดพร้าว กรุงเทพมหานครพบว่าเพศชายอายุระหว่างเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนรายได้ในครอบครัวต่อเดือนจำนวนสมาชิกในครอบครัวและลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตลาดพร้าวกรุงเทพมหานครแตกต่างกันในระดับนัยยะสำคัญ .05